

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 394/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CHEM – UNIO, spol. s r.o.**, Pri železničnej stanici 482, Chotín, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Richard Schwarz, s. r. o., Ernestova bašta 2, Nové Zámky, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/43/2023 z 31. júla 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/44/2025 z 31. marca 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami krajského a najvyššieho súdu v civilnom spore.

II.

2. Žalobou proti sťažovateľke sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam. Odôvodnila ju tým, že nehnuteľnosti kúpila od sťažovateľky zmluvou, od ktorej sťažovateľka po jej zápise do katastra odstúpila. S týmto odstúpením žalobkyňa nesúhlasila, a preto ju kataster poučil o možnosti podať žalobu s tým, že jej nepodanie bude považovať za súhlas s odstúpením. Okresný súd rozsudkom určil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností. Konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala uzavretie kúpnej zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Sťažovateľka mala povinnosť preukázať svoju vlastnú tieseň, a nie tieseň žalobkyne, a to bez ohľadu na to, že za sťažovateľku konala žalobkyňa ako jej konateľka.

3. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom na odvolanie sťažovateľky zmenil výrok rozsudku okresného súdu tak, že do neho doplnil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností

aj po neúčinnom odstúpení od zmluvy. Hoci odvolanie sťažovateľky považoval za nedôvodné, zmenu výroku okresného súdu odôvodnil záverom najvyššieho súdu (R 14/2021), že súd je viazaný návrhom žaloby po obsahovej stránke a tento návrh treba vykladať v spojení so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Krajský súd si vyžiadal vyjadrenie katastra, ktorý uviedol, že žalobkyňa nesprávne poučil a správne mal postupovať tak, že strany zmluvy mal poučiť o možnosti podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. Krajský súd po doplnení a zopakovaní dokazovania na pojednávaní konštatoval správnosť skutkového stavu zisteného okresným súdom a ním prijatého právneho posúdenia.

4. Podľa krajského súdu tvrdenie sťažovateľky o uzavretí kúpnej zmluvy bez vedomia po uzavretí zmluvy zomretého spoločníka sťažovateľky vyvracia písomná zápisnica zo stretnutia spoločníkov sťažovateľky, ktoré prechádzalo uzavretiu zmluvy. Túto zápisnicu, ktorá bola vyhotovená s odstupom pár dní po stretnutí spoločníkov a ktorá obsahuje výslovný odkaz na predchádzajúce ústne zmluvy o úprave vzájomných obchodných vzťahov, podpísal aj zomretý spoločník. Podľa krajského súdu táto zápisnica potvrdzuje uzavretie ústnych zmlúv medzi zomretým spoločníkom a žalobkyňou k tým nehnuteľnostiam, ktoré neboli výslovne špecifikované v zápisnici zo stretnutia spoločníkov, no boli predmetom kúpnej zmluvy. Krajský súd dodal, že argumentácia sťažovateľky spája dôvody odstúpenia od zmluvy s dôvodmi neplatnosti zmluvy. To si však odporuje, keďže odstúpiť možno len od platnej zmluvy.

5. Proti tomu podala sťažovateľka dovolanie. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku odôvodnila tým, že krajský súd rozhodol nad rámec žalobného návrhu. Namietla nepreukázanie a nemožnosť brániť sa proti záveru krajského súdu o uzatvorení ústnych zmlúv medzi žalobkyňou a zomretým spoločníkom sťažovateľky o prevode nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, ale neboli výslovne uvedené v zápisnici zo stretnutia spoločníkov sťažovateľky. Sťažovateľka prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku odôvodnila otázkou, či môže krajský súd zmeniť rozsudok okresného súdu v prospech strany, ktorá nepodala odvolanie.

6. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol. Za nedôvodnú označil jej námietku o prekročení žalobného návrhu krajským súdom. Krajský súd nepriznal žalobkyni viac ani niečo iné než to, čoho sa žalobou domáhala. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že rozhodujúca je otázka posúdenia účinnosti odstúpenia od zmluvy. Krajský súd len precizoval výrok tak, aby zodpovedal skutkovému základu žaloby, no predmet žaloby tým zostal zachovaný. K tomu najvyšší súd uviedol, že viazanosť súdu žalobným návrhom neznamená viazanosť jeho doslovnou formuláciou. Súd je viazaný žalobným návrhom v spojitosti so žalobnými skutkovými tvrdeniami a je povinný skúmať celý obsah žaloby, nielen žalobný návrh. Súd neprekročí žalobný návrh len preto, že s ním výrok rozsudku nebude doslovne zhodný (R 14/2021, 5Cdo/20/2022). Nestotožnil sa s námietkou sťažovateľky o nepreukázaní a nemožnosti sa brániť proti záveru krajského súdu o uzatvorení ústnych zmlúv medzi žalobkyňou a zomretým spoločníkom sťažovateľky o prevode nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, ale neboli výslovne uvedené v zápisnici zo stretnutia spoločníkov sťažovateľky. K tomu uviedol, že krajský súd odvolanie sťažovateľky prejednal na pojednávaní, ktorého sa zúčastnil jej advokát a ten mal možnosť sa k vykonaným dôkazom vyjadriť.

III.

7. Sťažovateľka uzneseniu najvyššieho súdu vytýka nedostatočné vysporiadanie sa s jej dovolacími námietkami podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Najvyšší súd nedostatočne reagoval na námietky o rozhodnutí krajského súdu nad rámec žalobného návrhu a o nepreukázaní a nemožnosti reagovať na záver krajského súdu o uzavretí ústnych zmlúv medzi žalobkyňou a zomretým spoločníkom sťažovateľky o prevode nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, no neboli výslovne uvedené v zápisnici zo stretnutia spoločníkov sťažovateľky. Sťažovateľka najvyššiemu súdu vytýka, že Civilný sporový poriadok neumožňuje krajskému súdu spresnenie výroku okresného súdu. Tiež to, že v odôvodnení uviedol chybné meno svedka a odkázal na neexistujúce body odôvodnenia rozsudku krajského súdu, čo nemôže byť na jej ujmu. Sťažovateľka rozsudku krajského súdu vytýka, že zmenil rozsudok okresného súdu v prospech žalobkyne, hoci tá odvolanie nepodala.

IV.

8. Proti rozsudku krajského súdu je ústavná sťažnosť neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov odmietnutá. Sťažnostnú námietku proti rozsudku krajského súdu (zmena rozsudku v prospech žalobkyne, ktorá nepodala odvolanie) sťažovateľka uplatnila v dovolaní ako dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku a najvyšší súd preskúmal jej prípustnosť. O porušení základných práv sťažovateľky touto námietkou proti rozsudku krajského súdu tak bol podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde príslušný rozhodnúť najvyšší súd.

9. V rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale ani formalistická. Tomu tak vo veci sťažovateľky nebolo. Záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nie je zjavne mylný a ani nedostatočne odôvodnený v nadväznosti na dovolacie námietky sťažovateľky.

10. Najvyšší súd sa dostatočne, a nie mylne vysporiadal s dovolacou námietkou sťažovateľky, že krajský súd rozhodol nad rámec žalobného návrhu žalobkyne. Treba súhlasiť s argumentom najvyššieho súdu o materiálnom posudzovaní obsahu žaloby. V žalobe žalobkyňa uviedla, že žiada určiť vlastníctvo z dôvodu, že odstúpenie sťažovateľky od kúpnej zmluvy považuje za neúčinné. Krajský súd doplnením výroku okresného súdu o to, že žalobkyňa je vlastníčkou aj po neúčinnom odstúpení sťažovateľky od kúpnej zmluvy, nepriznal žalobkyňu viac ani niečo iné, než čo žiadala žalobou. Krajský súd len spresnil výrok okresného súdu tak, aby zohľadňoval žalobkyňu v žalobe tvrdený a pred súdmi preukázaný skutkový stav, no najmä nesprávny postup katastra. Hoci krajský súd zmenil výrok rozsudku okresného súdu, úspech a neúspech strán sporu, ako aj rozsah priznanej

ochrany zostali nezmenené. Preto je bez významu argument sťažovateľky, že Civilný sporový poriadok krajskému súdu výslovne neumožňuje spresnenie výroku okresného súdu.

11. Najvyšší súd sa dostatočne vysporiadal aj s dovolacou námietkou sťažovateľky o nepreukázaní záveru krajského súdu o ústnych zmluvách medzi žalobkyňou a zomretým spoločníkom sťažovateľky o prevode tých nehnuteľností, ktoré neboli výslovne uvedené v zápisnici o stretnutí spoločníkov, ktoré predchádzalo uzatvoreniu kúpnej zmluvy. Hoci najvyšší súd na túto námietku osobitne nereagoval, jeho vysporiadanie sa s ňou poukazom na dostatočne a správne zistený skutkový stav okresným a krajským súdom nemožno považovať za nedostatočné. To preto, že to, či nehnuteľnosti špecifikované v platne uzatvorenej kúpnej zmluve boli predmetom prechádzajúcich, či už písomných alebo ústnych rokovaní spoločníkov sťažovateľky, je bez významu pre sťažovateľku od začiatku konania tvrdenú tieseň. Sťažovateľka svoju tieseň odôvodňovala len okolnosťami na strane žalobkyne ako kupujúcej, nie okolnosťami na svojej strane ako predávajúcej, hoc žalobkyňa za sťažovateľku ako jej konateľka zmluvu podpísala.

12. Z rovnakých dôvodov je dostatočný, a nie mylný argument najvyššieho súdu, ktorým reagoval na námietku sťažovateľky, že sa nemohla vyjadriť k záveru krajského súdu o uzatvorení ústnych zmlúv medzi žalobkyňou a zomretým spoločníkom sťažovateľky. Prekvapivosť odvolacieho rozhodnutia nespôsobuje len to, že krajský súd sa po vykonaní dokazovania na pojednávaní za účasti advokáta sťažovateľky osobitne vyjadrí k jej skutkovej odvolacej námietke. Neobstojí sťažnostná námietka o zmätočnosti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu. Treba súhlasiť s tým, že najvyšší súd v odôvodnení označil svedka mylným menom a odkázal na neexistujúce odseky odôvodnenia rozsudku krajského súdu. Hoci sťažovateľka tvrdí, že jej tieto pochybenia nemôžu byť na ujmu, nekonkretizuje ich vplyv na záver najvyššieho súdu o nedôvodnosti jej dovolania. K tomu treba uviesť, že len chyba súdu v písaní nezakladá porušenie základných práv, pokiaľ nemala vplyv na záver najvyššieho o neprípustnosti dovolania sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Robert Šorl
predseda senátu